

YÖNETMELİK

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:

**TERSANE, TEKNE İMAL VE ÇEKKEK YERLERİNİN ÇEVRESEL
YÖNETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve ilgili mevzuatı kapsamında iç sular hariç olmak üzere Ülkemiz kıyı alanlarında faaliyet gösteren tersane, tekne imal ve çekek yerlerinde inşa, tadilat ve/veya bakım onarım faaliyeti sonucu ortaya çıkan ve deniz kirliliğine ve deniz tabanında birikim oluşturarak uzun sürede ekosistem tahribatına sebebiyet veren kirleticilerin çevresel yönetimine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik;

a) Tersane, tekne imal ve çekek yerlerinin yürütmekte olduğu proseslerin çevresel açıdan iyileştirilmesi, temiz üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması, proseslerin deniz çevresine olan etkilerinin izlenmesi, balast sedimanı alım tesislerinin kurulması ve yapılması gereken raporlamaları kapsar.

b) 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin 5 inci maddesi kapsamı dışında kalan tesisleri kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (h) bentleri, 11 inci ve 12 nci maddeleri, 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (ı) bentleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,
- b) Balast suyu: Geminin eğimi, meyilli, su çekimi, dengesi veya geriliminin kontrolü amacıyla askıdaki maddelerle birlikte gemiye alınan suyu,
- c) Bertaraf: 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendinde tanımlanan işlemi,
- ç) Çekkek yeri: Tam boyu altmış metreye kadar her türlü gemi ve su araçlarına bakım-onarım, tadilat ve kışlatma ile yirmi dört metreye kadar inşa hizmeti veren tesisi,
- d) Çevre lisansı: Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinde düzenlenen lisansı,
- e) Deniz izleme raporu: Tesislerin faaliyette bulunduğu deniz alanında yapılacak olan ölçüm, analiz ve tespitlere ilişkin sonuçları içeren raporu,
- f) Faaliyet raporu: Sediman alım tesislerinin, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak işletildiğini gösteren raporu,
- g) Gemi: Adı, tonilatosu ve kullanma amacı ne olursa olsun denizde kürekten başka aletle seyredabilen her tekneyi,
- ğ) İdare: Tesis izleme raporu için Bakanlık, deniz izleme raporu için il müdürlüğünü,
- h) İl müdürlüğü: Çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerini,
- ı) Mevcut tesis: Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş veya çevresel etki değerlendirmesi mevzuatına göre kurulması uygun bulunan tesisleri,
- i) Sediman: Bir gemideki balast suyunun dibine çöken malzemeyi,
- j) Sediman alım tesisi: Balast tankı onarımı ve temizliği yapılan tesislerde gemi balast sularından kaynaklanan sedimanların alınması ve geçici depolanması amacıyla kurulmuş tesisleri,
- k) Sözleşme: 2004 Gemi Balast Suları ve Sedimanlarının Kontrolü ve Yönetim Hakkında Uluslararası Sözleşmeyi,
- l) Tadilat: Gemi ve su araçlarının üç ana boyutundan biri veya birkaçı ile gros ve net tonilatosunun en az birinin değişimine veya geminin cinsinin yolcu taşımacılığı ya da tehlikeli madde taşımacılığı yapmak üzere değiştirilmesine neden olacak yapısal değişikliği,

m) Tekne imal yeri: Ahşap yat imalatında boy sınırlaması olmaksızın tam boyu yetmiş beş metreye kadar kara ve denizdeki fiziksel şartların uygun bulunması halinde yüz yirmi beş metreye kadar her türlü gemi ve su araçlarının inşa, tadilat ve bakım-onarım hizmetlerinden biri veya bir kaçının yapılmasına imkân sağlayan tesisi,

n) Tersane: Her cins ve boyutlarda gemi ve su araçlarının inşası, bakım-onarım ve tadilatlarından biri veya bir kaçının yapılmasına imkân sağlayan tesisi,

o) Tesis: Tersane, tekne imal yeri ve çekek yeri tanımlarından en az birine uyan işletmeyi,

ö) Tesis izleme raporu: Tesiste yürütülen faaliyetler, hammadde ve atık akış sistematüğini detaylı olarak açıklayan ve izleme sonuçlarını içeren raporu,

p) Yüzey hazırlama: Tesiste imal edilen ve/veya bakım onarım için gelen sac, ahşap, kompozit ve benzeri gemilerin hava ve su ile temasında korozyona uğramaması ya da korozyona uğrayan yüzeyde gemi yapı elemanlarının dayanıklılığını artırmak ve yüzeylerini korumak için uygulanan işlemlerin tümünü (kesme, taşlama, kazıma, yıkama, kurutma, macunlama, raspalama, boyama/vernikleme ve benzeri), ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5- (1) Tesislerden kaynaklı çevreye olumsuz etkileri önlemek, en aza indirmek ve/veya ortadan kaldırmak amacıyla gerekli altyapıyı inşa etmek, tedbir ve önlemleri belirlemek, prosedürleri oluşturmak ve bunları uygulamak zorunludur.

(2) Deniz yüzeyi üzerinde kontrolsüz ve uygun önlem alınmaksızın raspalama, boyama, bakım-onarım amaçlı kesim, zımpara ve montaj işlemlerinin yapılması yasaktır.

(3) Tesislerde gerçekleştirilen faaliyetlerde ulusal ve uluslararası sözleşmeler ile yasaklanmış olan malzemelerin kullanımı yasaktır.

(4) Bakım/onarım amacıyla tesise gelen gemilerde; bakım onarımına esas alandaki 26/12/2004 tarihli ve 25682 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliğİ kapsamında yer alan tüm atıkların ilgili mevzuata uygun olarak alındığının tespiti yapılmadan işleme başlanması yasaktır.

(5) Faaliyet alanında oluşan tüm atık suların sahada toplanması esas olup, arıtılmadan deşarj edilmesi yasaktır.

(6) Tesislerde Atık Yönetimi Yönetmeliğİ ile 12/7/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliğİne uygun şekilde atık önleme ve azaltımı için gerekli tedbirler alınır.

(7) Tesislerde temiz üretim teknikleri yaygınlaştırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Prosesler ve Temiz Üretim Teknikleri

Prosesler ve temiz üretim teknikleri

MADDE 6- (1) Tesislerde aşağıda belirtilen temiz üretim teknikleri uygulanır:

a) Yüzey hazırlama, raspalama ve boyama prosesleri tamamen kapalı ve geçirimsiz alanda yapılır. İşlemler sırasında oluşan emisyonlar toplanarak bir baca vasıtasıyla ilgili mevzuatına uygun şekilde atmosfere verilir. Bacalarda; toplam organik karbon (TOK) değeri (karbon cinsinden) 100 mg/Nm³ değerini, toz emisyonu konsantrasyonu 150 mg/Nm³ sınır değerini aşamaz. 3/7/2009 tarihli ve 27277 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava kalitesine ilişkin olarak Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğİ hükümlerine uyulur.

b) Yüzey hazırlama ve boyama işlemlerinin tamamen kapalı bir alanda gerçekleştirilmesi mümkün değilse iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aksatmayacak ölçüde işlem yapılan bölümün etrafı ve üstünde kirleticilerin dışarı çıkmasını önleyecek şekilde branda ile çevrelenmiş alan oluşturulur ve işlemler burada gerçekleştirilir.

c) Raspalama, yüzey hazırlama ve boyama işlemleri sırasında aşağıdakilerden en az birinin uygulanması zorunludur:

1) İşlem tamamen kapalı bir alanda yapılır.

2) İşlem yapılan bölüm iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini aksatmayacak şekilde branda vb. malzemeler ile çevrelenerek kirleticilerin dışarı çıkması önlenir.

3) Islak raspa yapılır.

4) İşlem yapılan alanda toz toplama sistemi kurulur.

5) Tozumanın deniz çevresine olumsuz etki etmesini önlemek üzere TS 13883 Toz Bastırma Sistemleri-Mekanik Özellikleri Standardına uygun olarak toz bastırma sistemleri kullanılır.

ç) Raspalama yapımı sırasında oluşan katı, sıvı ve toz atıkların sızdırmaz zemin dışına ve deniz ortamına ulaşması önlenir. Zemin düzenli olarak temizlenir.

d) Su üzerinde bulunan geminin dış/iç mahallerinde ve/veya çevre kontrolünü etkileyen hava koşullarında atıkların denize ulaşmasını engelleyici önlemler alınmaksızın raspalama, mekanik kazıma, zımparalama ve boyama işlemlerinin yapılması yasaktır.

e) Boya atıklarının, kalıntılarının, kullanılmış zımparaların, bezlerin, çamurun, atık yağların, yüzey temizliğinden kaynaklanan atıkların (denizel organizma, pas ve benzeri) ve diğer atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek yöntemlerle toplanması, uygun ekipmanlarda biriktirilmesi ve (1) bendi kapsamında yönetimi sağlanır.

f) Kuru/Yüzer havuzlarda geminin havuzlanmasından havuz temizliğinin yapılıp tekrar daldırılması aşamasına kadar gerçekleştirilecek işlemler için bir kayıt sistemi (havuzlama işlemleri takip sistemi) oluşturulur. Bu kayıt sisteminde havuzlanacak geminin kimlik bilgisi, yapılacak işlemler ile kullanılacak malzeme bilgisi (kimyasallar), inşa, tadilat ve bakım-onarım başlangıç ve bitiş saati, daldırma öncesi yapılan temizlik çalışmalarının başlangıç ve bitiş saati ile görüntüleri yer alır. Kayıtlar 10 yıl süre ile muhafaza edilir ve talep edilmesi halinde Bakanlık, il müdürlüğü ve/veya yetki devri yapılan kurum/kuruluşlara verilmek zorundadır.

g) Kuru/yüzer havuzlar ve tesis alanlarının drenaj sistemleri proses ve yağmur suları ayrı toplanacak şekilde oluşturulur. Tesis sahasında yüzey yıkanması ile oluşan atıksular ve yağmur sularının denize ulaşmasını önlemek üzere ara ve ana drenaj kanalları oluşturulur. Drenaj kanallarının temiz olması ve bu kanallar vasıtasıyla toplanan suların yağ tutucu ve partikül tutucu filtrelerden geçirilmeden denize ulaşması engellenir.

ğ) Gemi bulunduran kuru/yüzer havuzlarda her nevi atığın denize akışını önleyecek toplama hazneleri oluşturulur.

h) Gemilerin ürettiği atıklar ve yük artıklarının yönetimi Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuata göre yapılır.

ı) Faaliyetler sırasında oluşan atıklar, çevre ve insan sağlığı için risk taşımayacak şekilde ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak il müdürlüğünden izin alınarak geçici depolanır, etiketlenir, Atık Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun taşınarak, güvenli ve çevreye uyumlu şekilde atıkların geri kazanım/bertarafı için çevre lisansı almış atık işleme tesislerine veya alternatif hammadde kullanım onayı alan tesislere gönderilir.

i) Geçici atık depolama alanları Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında belirlenir ve yönetilir.

j) Tesislerde Sıfır Atık Yönetmeliği hükümlerine uyulur.

k) Gemilerde kullanılan soğutma sularının aşındırıcılar, boya ve diğer kirleniciler ile teması kesilir.

l) Faaliyetleri sırasında oluşabilecek deniz kirliliklerine hazırlıklı olmak ve müdahale amacıyla, 3/3/2005 tarihli ve 5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun ve ilgili mevzuatı ile getirilen yükümlülükler uylur.

m) 8/6/2010 tarihli ve 27605 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik hükümleri ile getirilen bildirim yükümlülüğü kapsamında Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemine bildirimde bulunulur.

n) Tesislerin faaliyetleri esnasında tüketilen enerjinin (elektrik, yakıt, su tüketimi) 1/1/2030 tarihine kadar % 20 oranında azaltılması hedeflenir.

o) Yenilenebilir enerji kaynakları (I-REC sertifikasyonu) tercih edilir, idari bina ve benzeri lokasyonlara güneş panelleri kurulur.

ö) Tesis genelinde kullanılan kaynak ve benzeri makinelerin optimizasyonu sağlanır. Elektrik ve su tüketimini azaltmaya yönelik uygulamalar yapılır.

p) Karbon salımını azaltmak üzere tesiste kullanılan römorkör ve benzeri deniz araçlarının tamamının bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıl içerisinde elektrikli olması sağlanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen temiz üretim tekniklerine ilişkin iş termin planı bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde İdareye sunulur.

(3) İkinci fıkrada belirtilen iş termin planına ilişkin gerçekleştirmeler için yılda bir kez 30 Haziran tarihine kadar Bakanlığa yazılı bildirim yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gemilerden Balast Suyu Sedimanı Alınması

Tesis İşleticilerinin Yükümlülükleri

MADDE 7- (1) 400 GT'dan büyük gemilere hizmet veren tesis işleticileri; tesislerine bakım-onarım amacıyla gelen gemilerde balast sularından kaynaklanan sedimanların alınmasına hizmet edecek yeterli kapasite ve teknik donanımına sahip sediman alım tesislerini münferiden veya müştereken kurmak, geçici faaliyet belgesi ve çevre lisansı almak zorundadırlar. Sediman alım tesislerinin gemilerin gereksiz gecikmesine neden olmayacak şekilde işletilmesi ve bu sedimanların çevreye, insan sağlığına, mallara ve kaynaklara zarar vermeyecek veya bozmayacak şekilde emniyetli olarak alınması ve bertaraf edilmesi esastır.

(2) Sorumluluk, 400 GT'dan büyük gemilere hizmet veren tesis işleticilerinde olmak kaydıyla sediman alım tesisleri üçüncü şahıslar tarafından da işletilebilir.

(3) 400 GT'dan büyük gemilere hizmet veren tesis işleticileri ayrıca;

a) Sahip oldukları sediman alım tesislerinde toplanan sedimanları 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre bertaraf etmek veya ettirmekle,

b) 400 GT'dan büyük gemilere hizmet veren tesis işleticileri gelen gemilerden kaynaklanan ve bu Yönetmelikte tanımlanan sedimanları gemilerin talebi üzerine gemilerin gecikmesine yol açmaksızın almakla,

c) Sediman alım tesisinde ve sediman yönetim planında yapılacak değişiklikler için Bakanlıktan onay almakla,
ç) Bu Yönetmelikte ve sediman yönetim planında tanımlananların dışında sediman alma talepleri için Bakanlıktan izin almakla,

d) Ek-1'de verilen formata göre, hazırlanacak sediman alım tesisi proje raporunu Bakanlığa sunarak sediman alım tesisi onay belgesi almakla,

e) Sediman yönetim planını her beş yılda bir Bakanlığa sunmakla,

f) Ek-3'te belirtilen formata göre her yılın birinci ayında Bakanlığa faaliyet raporu sunmakla, yükümlüdürler.

(4) Aynı bölgede bulunan bu Yönetmelik kapsamına giren tesisler müştereken sediman alım tesisi kurup işletebilirler.

(5) Sediman alım tesisi onay belgesi alan tesisler Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğine göre Bakanlığa başvuru yapar. Geçici faaliyet izni almış tesisler, Bakanlık tarafından belirlenecek formata göre hazırlanacak faaliyet raporu ile birlikte çevre izin ve lisans belgesi almak üzere Bakanlığa başvurmak zorundadır.

(6) Sediman alım tesisi proje raporunun Bakanlıkça uygun bulunması durumunda, sediman alım tesisi rapora uygun olarak faaliyet vermeye hazır hâle getirilir. Sediman alım tesisleri Bakanlık ve/veya il müdürlüğü yetkililerince mahallinde incelenerek rapora uygun kurulup kurulmadığı tespit edilir.

Gemilerin yükümlülükleri

MADDE 8- (1) Türkiye'de balast tankı temizlemesi veya onarımı yaptırmak isteyen 400 GT'dan büyük gemi işletmecileri gemi balast sularından kaynaklanan sedimanları bu Yönetmelik kapsamında lisans almış tesislere verirler.

Sediman alım tesisleri yeterlik kriterleri

MADDE 9- (1) Sediman alım tesisleri aşağıdaki yeterlik kriterlerine sahip olmak zorundadır:

a) Sediman alım tesisleri kullanıma uygun, erişilir ve bu tesisleri kullanan tüm gemilerin ihtiyaçlarına yeter ve Bakanlıkça uygun görülecek kapasitede olmak zorundadır.

b) Sediman alım tesisleri gemiler için zaman kaybı oluşturmayacak ve bu tesislerin normal işlerini aksatmayacak şekilde çalıştırılmak zorundadır.

c) Sediman alım tesisleri gemiden sedimanları alabilecek ekipmanlara sahip olmak zorundadır.

ç) Sediman alım tesislerinin kapasiteleri gemi tesisinden çıkmadan önce sediman alım işlemlerini tamamlayacak yeterlikte olmak zorundadır.

Personel eğitim gereklilikleri

MADDE 10- (1) Sediman alımı sürecinde görevli olan personelin, Bakanlıkça usul ve esasları belirlenecek eğitimi almalarını sağlamak ve yalnızca eğitim almış personeli bu Yönetmelik uyarınca gerçekleştirilen iş/işlemlerde çalıştırmakla yükümlüdür.

Sediman alım tesisleri için çevre lisansı işlemleri

MADDE 11- (1) Sediman alım tesisi kuran ve işleten tesisler, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin Ek-2'sinin 8.3.5 numaralı satırı kapsamında gemilerin ürettiği atıklar ile yük artıklarının toplandığı atık kabul tesisler olarak çevre izin ve lisansı almak zorundadır. Yükümlülüklerini yerine getirmeyen sediman alım tesisleri için çevre lisans belgesinin iptali işlemleri; Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılır.

Sedimanların taşınması

MADDE 12- (1) Gemi balast sularından kaynaklanan sedimanların lisanslı sediman alım tesislerinden bertaraf tesislerine taşınmasında Atık Yönetimi Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Sedimanların transferi ve bertaraf işlemleri

MADDE 13- (1) Sedimanlar, Atık Yönetimi Yönetmeliğinin Ek-IV'ündeki atık listesi tablosunda (16) kodlu "Listede Başka Bir Şekilde Belirtilmemiş Atıklar" ana başlığında (16 07) kodlu "Nakliye Tankı, Depolama Tankı ve Varil Temizleme İşlemlerinden Kaynaklanan Atıklar (05 ve 13 hariç)" alt başlığı altında (16 07 09*) kodlu "Diğer tehlikeli maddeler içeren atıklar" olarak M kodlu (Muhtemel Tehlikeli Atık) şekilde yer almaktadır. Sedimanların sediman alım tesislerinde geçici depolanmalarını müteakip transferi ve bertarafına ilişkin usul ve esaslarda, bu atık kodları ile ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Sedimanların geçici depolanması sediman alım tesislerinde sağlanır. Sedimanların bertarafı öncesinde tesislerde veya bertaraf tesislerinde işleticiler ön işlem uygulayarak bertaraf edilecek sedimanların hacmini veya tehlikelilik özelliklerini azaltabilir ve atık yönetimini kolaylaştırabilirler. Bu maksatla; sedimanlara susuzlaştırma, katılaştırma/stabilizasyon, kurutma gibi bazı fiziksel, ısıl, kimyasal veya biyolojik işlemler uygulanabilir. Bu işlemler sonucunda ortaya çıkan atıksu bertaraf tesislerinde bertaraf edilecektir.

(3) Büyükşehir belediyesi sediman alım hizmeti veriyor ise; yetki alanında bulunan tesisler büyükşehir belediyesi ile sediman alım sözleşmesi yapmaları halinde sediman alım tesisi kurmaktan muafır.

(4) Sedimanlar için yakma, düzenli depolama (atık koduna uygun faydalı kullanım) gibi bertaraf yöntemleri uygulanabilir.

(5) Sedimanlarla ilgili tüm taşıma işlemleri lisanslı taşıma araçları ile yapılır.

(6) Sediman temizliği ve bertarafında çalışanların emniyeti ve evre üzerinde oluşabilecek risklerin azaltılması için gereken tedbirler sediman alım tesisi işleticileri veya bertaraf tesisi işleticileri tarafından alınır.

BEŐİNCİ BÖLÖM

İzleme ve Raporlama

İzleme

MADDE 14- (1) Tesis; izleme çalışmaları için gerekli teknik altyapıyı kurmakla, ölçüm ve analizleri yaptırmakla, bu analiz sonuçlarını raporlamakla ve gerekli kayıtları tutmakla yükümlüdür.

(2) Tesisin deniz çevresine olan etkilerinin detaylı olarak belirlenmesi ve zamana bağlı değişiminin izlenmesi amacıyla su kolonunda, deniz sedimanında ve biyotada Ek-4'te belirtilen parametreler dâhilinde yıllık izleme çalışmaları yapılarak ilgili il müdürlüğüne sunulur.

(3) Deniz ortamına yönelik izleme çalışmaları, değerlendirilmek üzere evre izni yenileme sürecinde ve sonraki üçüncü yılda olmak üzere Bakanlığa sunulur.

(4) Deniz izleme çalışmaları, tesislerin bölgelerinde müşterek yapılacak bir çalışma ile belirlenebilir. Ancak müşterek izlemeler için İdarenin onayı alınır.

(5) İzleme çalışmalarında numune alım nokta sayısı, yeri, izleme dönemi, derinliği ve analizi yapılacak parametrelerde; deniz alanının yapısı ve çevresel hassasiyeti dikkate alınarak Bakanlıkça değişiklik yapılabilir.

Numune alınması

MADDE 15- (1) Numuneler tesisin etki alanı içerisinde en az 5 nokta ve dışında 2 noktada izleme yapılacak şekilde olmalıdır. Deniz suyunda izlenecek parametreler mevsimsel olarak izlenirken, makro-bentoz örnekleme üç yılda bir, deniz sedimanı ve biyota örnekleme yılda bir kez yapılmalıdır.

(2) Su kolonu boyunca derinliği 20 metrenin üzerinde olan istasyonlarda en az 3 derinlikte (yüzey-ara-dip) örnekleme yapılmalıdır. Dip örnekleme ise tabanın 1-2 metre üzerindeki derinlikte yapılmalıdır. Derinliği 20 metreden az olan istasyonlarda örneklemenin yüzey ve dip derinlikten yapılması yeterlidir.

(3) Deniz sedimanından, biyotadan numune alma ile makro bentoz örnekleme ile ilgili olarak Bakanlıkça yayımlanan Deniz İzleme Kılavuzu esaslarına ve ilgili standart hükümlerine uyulur. Numune alma noktalarının koordinatları, noktanın derinliği, o noktadaki toplam su derinliği kaydedilir.

(4) Deniz ortamından numune alma; numunenin alındığı tarih, saat, meteorolojik şartlar (yağış, hava sıcaklığı, rüzgâr hızı ve yönü ile akıntı yönü) ve su sıcaklığı belirtilerek yapılır. Numune alma noktalarının koordinatları, numunenin alındığı yer, numune kodu, noktanın derinliği, o noktadaki toplam su derinliği ve kıyıdan uzaklık kaydedilir.

(5) Deniz suyu, deniz sedimanı ve biyota numune alma ve analiz alışmaları, Bakanlıkça yetkilendirilmiş laboratuvarlarca, yetkilendirilmiş laboratuvarların bulunmaması durumunda akredite laboratuvarlarca yapılır.

(6) Numune alma, saklama ve analiz yöntemleri ile ilgili olarak Bakanlıkça yayımlanan Deniz İzleme Kılavuzu esaslarına ve/veya ulusal/uluslararası kabul görmüş standartlarda belirtilen hususlara uyulur.

(7) Takip eden yıllarda yapılacak olan numune alımları aynı koordinatlardan yapılır.

(8) Faaliyet sahibi tarafından, numune alma tarihleri, il müdürlüğüne en az 10 gün öncesinden bildirilir.

(9) İdare gerekli gördüğu durumlarda, tesislerin bulunduğu alandan kontrol amaçlı numuneler alabilir, analizleri yaptırılabilir ve akademik kurum ve kuruluşlara rapor hazırlatabilir.

Tesis izleme raporu

MADDE 16- (1) Her bir tesis yürütmekte olduğu faaliyetler, kullanılan malzeme ve ekipmanlar, çevreye olan olumsuz etkileri azaltmak üzere alınan önlemler, tesiste uygulanan temiz üretim teknikleri ile oluşan atıklar ve bu atıkların yönetimine dair bilgileri içeren tesis izleme raporunu faaliyete geçtikten sonraki bir yıl içerisinde, evre izni yenileme sürecinde ve sonraki üçüncü yılda olmak üzere yazılı ve elektronik ortamda Bakanlığa sunar.

(2) Tesis izleme raporu Ek-5'te yer alan formata uygun olarak hazırlanır.

(3) Tesis izleme raporu 1/11/2022 ve 32000 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan evre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmiş evre yönetim birimi veya evre danışmanlık firmaları tarafından hazırlanır.

(4) Faaliyet gösterilen alanın mevcut durumunu referans veri olarak değerlendirmek üzere izleme başlığı altında tanımlanan ölçümler geleştirilerek rapora ilave edilir.

(5) Rapor sunuluncaya kadar geçen süre içerisinde yapılan deniz izleme çalışmalarında elde edilen sonuçlar, yıllar içerisindeki kalite değişimlerinin gözlenmesi amacıyla parametre bazında karşılaştırılmalı olarak raporda yer alır.

(6) Raporla ilgili maddede tanımlanan temiz üretim tekniklerinin uygulanmasına dair iş termin planı da yer alır.

(7) Raporların değerlendirilmesi aşamasında İdarece tesiste yerinde gerekli incelemeler yapılabilir.

Deniz izleme raporu

MADDE 17- (1) Tesislerce yaptırılan ölçüm, analiz ve tespitlere ilişkin sonuçları içeren deniz izleme raporu izleme çalışmasının yapıldığı tarihten itibaren 1 ay içerisinde hazırlanarak il müdürlüğüne yazılı ve elektronik ortamda sunulur.

(2) Deniz izleme raporu Ek-6'da yer alan formata uygun olarak hazırlanır.

(3) Deniz izleme raporu Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmiş çevre yönetim birimi veya çevre danışmanlık firmaları tarafından hazırlanır.

(4) İzleme çalışmalarında geçmiş yıllarda elde edilen sonuçlar, yıllar içerisindeki kalite değişimlerinin gözlenmesi amacıyla parametre bazında karşılaştırmalı olarak deniz izleme raporunda yer alır.

(5) Tesisin bulunduğu deniz alanının bentik ve yüzeysel ortam görüntüleri ile numune görselleri İdareye sunulacak olan deniz izleme raporunda yer alır.

(6) Bakanlık tarafından geçmiş yıllardaki veriler de dikkate alınarak deniz çevresinde meydana gelebilecek değişimler ile biyolojik çeşitlilik tahribatının olup olmadığının tespit edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla tesisisten, akademik kurum ve kuruluşlara rapor hazırlanması istenebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim ve yaptırım

MADDE 18- (1) Tesisler Bakanlığın görev alanına giren hususlar bakımından 2872 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre İdare ve yetki devri yapılan kurumlarca denetlenir. Yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere 2872 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre yaptırım uygulanır.

(2) Millî Savunma Bakanlığının kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlarda bu Yönetmelik çerçevesindeki çevre denetimleri ile sonuçlarına ait işlemler, 24/7/2009 tarihli ve 27298 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Silahlı Kuvvetleri Çevre Denetimi Yönetmeliği hükümleri kapsamında yürütülür.

(3) 2872 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat uyarınca İdarece yapılacak denetimle ilgili olarak tesisler ölçüm ve analiz giderlerini karşılamakla yükümlüdür.

(4) Sediman alım tesislerini, bu Yönetmelik gereklerinin yerine getirilmesi açısından denetleme yetkisi ve yükümlülüğü Bakanlık ve il müdürlüklerine aittir.

Millî Savunma Bakanlığının kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlara ait tesisler

MADDE 19- (1) Millî Savunma Bakanlığının kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlara ait tesislerde bu Yönetmeliğin uygulanmasına dair usul ve esaslar Bakanlık ve Millî Savunma Bakanlığınca belirlenir.

Düzenleme yetkisi

MADDE 20- (1) Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere alt düzenleyici işlem yapabilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan tesisler, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içerisinde tesis izleme raporlarını İdareye sunmakla yükümlüdürler.

(2) Mevcut tesisler için üçüncü ve dördüncü bölüm hükümleri, 1/1/2025 tarihine kadar uygulanmaz.

(3) Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin Ek-2’sininin 8.3.5 numaralı satırı kapsamında gemilerin ürettiği atıklar ile yük artıklarının toplandığı atık kabul tesislerinden çevre izin ve lisans belgesi bulunanlar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir defaya mahsus olmak üzere belge yenilemesi gerekmeksizin il müdürlüğü uygunluk yazısı ile balast sedimanına ilişkin atık kodu eklemek amacıyla e-izin sistemi üzerinden başvurabilirler.

Yürürlük

MADDE 21- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

SEDİMAN ALIM TESİSİ PROJE RAPORU VE SEDİMAN YÖNETİM PLANI FORMATI

A) Genel Bilgiler

- 1) Tesis ve yöneticisinin adı, adresi, telefon ve faks numaraları
- 2) Raporu hazırlayanların tanıtımı

B) Tesis ve Sediman Alım Tesisi ile İlgili Bilgiler

- 1) Tesis ve Sediman Alım Tesisinin yeri, mevki
- 2) Tesis hizmet amaçları
- 3) Hizmet sunduğu gemilerin tipleri, büyüklükleri ve diğer özellikleri
- 4) Hizmet sunduğu gemilerin sayıları (günlük, aylık ve yıllık ortalamaları)
- 5) Hizmet sunduğu gemilerden kaynaklanan sediman miktarları
- 6) Kurulacak sediman alım tesisinin nitelikleri ve kapasitesi
- 7) 400 GT'dan büyük gemilere hizmet veren tesisin A4 boyutunda krokisi ve sediman alım tesisinin kroki üzerinde işaretlenmesi
- 8) Alt yapı ve belediye hizmetlerinden yararlanma durumu

C) Sediman Yönetim Planının Uygulanması ile İlgili Bilgiler

- 1) Sediman Yönetim Planının kapsam ve amacı
- 2) Gemilerden sedimanların nasıl ve hangi yöntemler ile alınacağı ve depolanacağına detaylı olarak tanımlanması
- 3) Sediman Alım Tesislerinde depolanan sediman için bertaraf şeklinin açıklanması
- 4) Sediman yönetim akış diyagramının hazırlanması
- 5) Valilik, acenteler, diğer ilgililer ve tesisin kullanıcıları için hazırlanacak belgeler, broşürler
- 6) Planın uygulanmasında görev alacak kişilerin ve sorumluluklarının tanımlanması

Ç) Ekler

Bertaraf tesisleri ile yapılan sözleşmeler, harita, kroki, resim, belge, tesis kullanıcıları için bilgiler

SEDİMAN TRANSFER FORMU

İl Kodu	Form Numarası						
00	0	0	0	0	0	0	0

1-SEDİMAN VEREN GEMİ	
Gemi Adı:	Bayrağı:
Sahibinin veya Firmanın Adı:	Bağlı olduğu tesis:
Sahibinin veya Firmanın Adresi:	Bağlı olduğu Liman Başkanlığı:
Telefon No:	Sediman bildirim tarihi ve saati:
Faks No:	
Verilen sediman miktarları (m³) "1"	Gemi Sorumlusunun
	Adı Soyadı :
	Unvanı :
	GSM :
	İmzası :
2-SEDİMAN KABUL TESİSİ	
Bulunduğu Tesisin Adı:	Sediman Transferi Tarihi ve saati:
Bulunduğu Tesisin Adresi:	Atığın Alındığı Ünite:
Lisans No:	Sediman Alma Tesisi Sorumlusunun
Telefon No:	Adı Soyadı :
	Unvanı :
Faks No:	GSM :
	İmzası :
1-Sediman miktarları= "lt" veya "m ³ " olarak belirtilmelidir	

SEDİMAN KABUL TESİSİ FAALİYET RAPORU

Sediman kabul tesisi faaliyet raporunda aşağıda belirtilen hususlar yer alır ve geçici faaliyet izni süresini kapsar.

- 1- Tesisi kullanan gemi sayısı (gemi tipleri de belirtilerek.)
- 2- Sediman kabul tesisine yapılan sediman bildirimleri.
- 3- Sediman kabul tesisine alınan sediman tür ve miktarları. (Sediman transfer formları ile birlikte)
- 4- Sediman kabul tesisinde yapılan işlemler.
- 5- Kütle balans raporları. (Sediman kabul tesisinde susuzlaştırma vb. işlemler yapıyor ise)
- 6- Sediman kabul tesisinde toplanan sedimanların bertaraf işlemleri. (Bertaraf tesisleri, nakliye işlemleri vb. belirtilerek)
- 7- Bertarafa gönderilen sediman tür ve miktarları, gönderilme şekli, ulusal sediman taşıma formları)
- 8- Bakanlığın isteyeceği diğer bilgi ve belgeler.

DENİZ SUYU İZLEMELERİ

PARAMETRE	ÖRNEKLEME SIKLIĞI	YÖNTEM
pH	Mevsimsel	Elektrometrik
Sıcaklık (°C)	Mevsimsel	CTD Ölçümleri
Tuzluluk (‰)	Mevsimsel	CTD Ölçümleri
İletkenlik(µS/cm)	Mevsimsel	CTD Ölçümleri
Tabakalaşma Durumu (Sigma-t)	Mevsimsel	CTD Ölçümleri
Seki Diski Derinliği	Mevsimsel	Disk
Bulanıklık (NTU)	Mevsimsel	Türbidimetrik
Çözünmüş Oksijen Konsantrasyonu (mg/L vc % Doymunluk)	Mevsimsel	İyodometrik (Winkler) Winkler Test Metodu/Lüminesans Sensor Metodu/Membran Prob Yöntemi
Askıda Katı Madde (mg/L)	Mevsimsel	Gravimetrik
PAHs (Poliaromatik Hidrokarbonlar) (mg/L)	Mevsimsel	Kromatografik (GC-MS/ HPLC)
Klorofil-a Konsantrasyonu (µg/L)	Mevsimsel	Spektrofotometrik/Optik Prob (yerinde)
TF (Toplam Fosfor) (µg/L)	Mevsimsel	Spektrofotometrik (UV-VIS/Otoanalizör)
NO ₂ +NO ₃ ; NH ₄ (µg/L)	Mevsimsel	Spektrofotometrik (UV-VIS/Otoanalizör)
TPHs (Toplam Petrol Hidrokarbonları) (mg/L)	Mevsimsel	Kromatografik (GC-FID/ GC-MS)
Makro-bentoz	3 Yılda Bir	500 µm'lik elek ve mikroskop

SEDİMAN VE BİYOTA İZLEMELERİ

ELEMENT	SEDİMENTTE (Kuru Ağırlık) ÖLÇÜM SIKLIĞI/YIL	BİYOTADA(Midyce veya Balık) (Yaş Ağırlık) ÖLÇÜM SIKLIĞI/YIL	YÖNTEM
As (Arsenik) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Al (Alüminyum) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Cd (Kadmiyum) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Cr (Krom) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Cu (Bakar) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Fe (Demir) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Hg (Cıva) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Ni (Nikel) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Pb (Kurşun) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
Zn (Çinko) (mg/kg)	1	1	ICP-OES/ICP-MS/AAS
TBT (Tribütülsülfat) (mg/kg)	1	1	GC-MS
Toplam 16 PAH (Poliaromatik Hidrokarbonlar) (µg/kg)	1	1	GC-MS/HPLC
Toplam PCBs (Poliklorlu Bifeniller) (µg/kg)	1	1	GC-MS/GC-ECD
PCDD/Fs (Poliklorlu Dibenzo Dioksiner ve Furanlar) (ng TEQ/kg)	1	1	HRGC-HRMS

TESİS İZLEME RAPORU FORMATI

A. Genel Bilgiler

- Tesisin adı
- Tesis sahibinin adı, adresi, telefon, faks numarası ve e-posta adresi
- Planı hazırlayan firmanın, kurum/kuruluşun adı, adresi, telefon ve faks numarası,
- Planı hazırlayan çevre danışmanlık firmasının faaliyet sahibince yetkilendirildiğine dair belge plana ek yapılıdır
- Planın hazırlanış tarihi

B. Alan Bilgileri

- Tesisin mevki (köşe koordinatları ile WGS84 Coğrafi koordinat sistemine uygun olarak derece dakika saniye cinsinden olmalıdır)
- Tesisin en yakın hassas alanlara (özel çevre koruma alanları, milli parklar, dalışa yasal alanlar, tabiat alanları, sit alanları, yüzme alanları, deşarj noktaları, hassas habitatlar, vb.) uzaklığı ve uydu haritası, (kmz uzantılı dosya eklenecektir)
- Mevcut tesisin gösterildiği harita
- Deniz alanının güncel batimetrik haritası
- Tesisin bulunduğu deniz alanının dip yapısının malzeme karakteri (çakıl, kum, silt, kil yüzde oranları) ve birikim alanı olup olmadığına ilişkin değerlendirme
- Referans verileri ortaya koymak üzere hazırlanan Deniz Suyu İzleme Raporu

C. Teknik Bilgiler

- Üretim kapasitesi ve üretilen deniz araçları
- Bakım-onarım için gelen deniz araçları/gemilere ait sayısal bilgiler
- Kullanılan araçlar/prosesler
- Uygulanan temiz üretim teknikleri
- Uygulanacak temiz üretim teknikleri için iş termin planı
- Havuzlama işlemleri takip sistemi ile ilgili bilgiler

Ç. Deniz İzleme Sonuçları

- Raporun hazırlandığı yıla ait izleme sonuçları
- Deniz alanında yapılan yıllık izleme sonuçlarının grafiksel olarak karşılaştırılması ve parametreler bazında değerlendirilmesi

D. Atık Yönetimi

Atık türleri ile ilgili yıllara sari özet envanter bilgisi verilir:

- Tesisin işletilmesi sırasında oluşan evsel nitelikli katı atık
- Ambalaj atıkları
- Metal atıklar
- Evsel nitelikli atık su
- Yüzer taşıtlardan çıkan yağlar
- Yüzer taşıtlardan çıkan sintine suları, slaç ve diğer atık yağlar
- Elektronik atıklar
- Floresan ve civa içeren ampüller, piller
- Diğer atıklar
- Tehlikeli ve tehlikesiz atıkların geçici depolandığı alana yönelik bilgiler.

E. Ek:

- Genel vaziyet planı
- Görseller;
 - Tesis yüzey yapıları fotoğrafları
 - Tesisin bulunduğu deniz ortamının bentik bölgesine ait fotoğrafları, video ve diğer görsel dokümanlar
- Projeyi hazırlayanlara ilişkin bilgiler

DENİZ İZLEME RAPORU FORMATI

A. Genel Bilgiler

- Tesisin adı
- Tesis sahibinin adı, adresi, telefon, faks numarası ve e posta adresi
- Raporu hazırlayan firmanın, kurum/kuruluşun adı, adresi, telefon ve faks numarası,
- Raporu hazırlayan çevre danışmanlık firmasının faaliyet sahibince yetkilendirildiğine dair belge plana ek yapılır
- Raporun hazırlanış tarihi

B. Alan Bilgileri

- Tesisin mevki (köşe koordinatları ile WGS84 Coğrafik koordinat sistemine uygun olarak derece dakika saniye cinsinden olmalıdır)
- Örnekleme noktalarını gösteren vaziyet planı ve koordinatları

C. Kirlilik İzleme

- Numunenin alındığı yer, numune alma tarihi, numune analiz tarihi
- Deniz suyu ölçüm ve analiz sonuçları
- Deniz sedimanı ölçüm ve analiz sonuçları biyota ölçüm ve analiz sonuçları,
- Makrobentoz izleme sonuçları
- Sonuçların kirlilik yükü bakımından değerlendirilmesi
- Önceki yıllara ilişkin izleme sonuçlarının grafiksel olarak karşılaştırılması ve parametreler bazında değerlendirilmesi